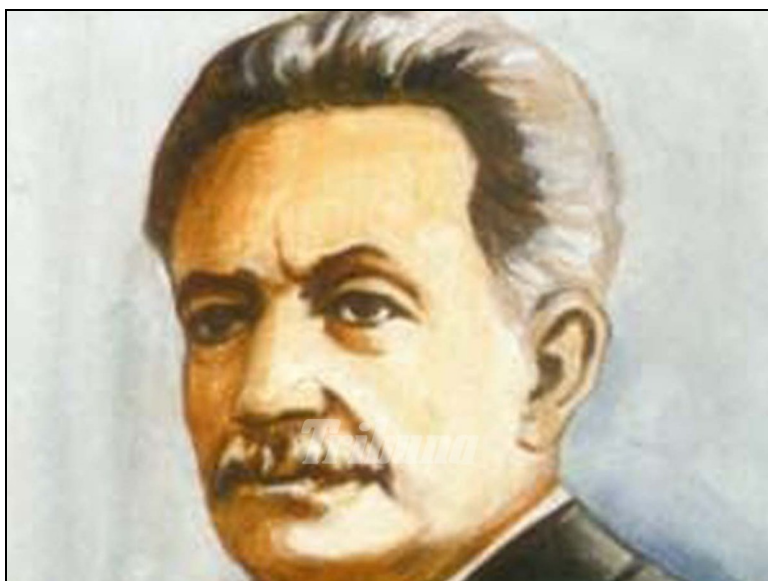


2016 - Anul COȘBUC (III)

„Noi din sărăcia noastră ne-am învrednicit a trimite tineri și la Pesta și la Viena (...) Ce s'a ales din toți acești tineri!?”



După 1868, prin încorporarea Transilvaniei în partea maghiară a Imperiului Austro-Ungar, românii din Transilvania au cunoscut o serie de măsuri discriminatorii dezvoltate din politica de maghiarizare implementată de autorități. Sprijinul pe care l-a primit tânărul George Coșbuc este similar celui pe care Tribuna îl acorda tinerilor talente, încurajându-i în debutul literar. Pentru a înțelege acest sprijin ar trebui să cunoaștem viziunea pe care conducerea cotidianului sibian, și-n primul rând Ioan Slavici, o avea în privința destinului românilor. În Tribuna nr. 4 din 1884, Slavici prezenta, în editorial, o analiză clară și lucidă a epocii în care se afla: «„Suntem un popor de oameni seraci. S’ar fi putend oare se nu fim?”»

Veacuri întregi de-a rendul nu ni s’a recunoscut în patria noastră altă menire decât se muncim fără de răgaz, pentru ca alții se se poată resfăța din roadele muncii noastre.

Acum se împlinesc o sută de ani, abia o sută, decând în urma unei mișcări desnădejduite, ni s’a recunoscut dreptul de liberă migrațiune, nu libertate individuală, ci dreptul de a ne schimba stăpânii.

Suntem un popor de oameni seraci, dar un neam trainic: alte popoare s’ar fi stîns de mult de pe fața pământului dac’ar fi trebuit se poarte o viață, cum a fost a noastră.

Am răbdat și am nădăjdut se vie un timp, când vom pute eși și noi la largul nostru; și nădejdea nu ne-a fost în deșert: a venit acel timp, am apucat și noi se resuflăm și, aducându-ne aminte de isvorul, din care am eșit, am pornit cu nesațiu spre desvoltare.

O! tari trebuie se ne simțim noi românii cărturari și nevrednici am fi de lumina soarelui, dacă ne-am perde încrederea în viitor, când ne aducem aminte de părinții noștri, oameni incuți și

seraci, care, duși de dorința lor de a ne vede luminați pe noi, băteau drumul de țară cu traista'n spinare, ca se ne aducă nouă pane și schimburi.

Și pline erau drumurile de asemenea părinți cât ține Ardealul, țara ungurească și Bănatul: Românii toți din toate părțile, ajungând odată se resufle, mai ântâiu mai ântâiu la învețătură s'au gândit.

Aceasta n'o face un popor pornit spre perire, ci unul care aspiră și menat de instinctul seu firesc voiesce se se ridice, vrednic se fie de mărirea ce o simte nesciute în el însuși.

Amarnică desamăgire înse! A trecut absolutismul, a trecut și „provisorul” și a urmat era libertății constituționale.

În ajunul acestei ere pline erau scolile și cele secundare, și cele superioare aici la noi acasă de tineri români susținuți cu traista, ba noi din serăcia noastră ne-am învrednicit a trimite tineri și la Pesta și la Viena și la Lipsca și în genere în țerile cu o cultură proprie a lor ca de la isvor se ne aducă nouă lumina.

Ce s'a ales din toți acești tineri?

O scim, o simțim cu toții, căci parte din noi au fost. Mulți, foarte mulți din ei au trebuit se-și iee lumea în cap, ear cei-lalți, remași aici, aproape toți s'au îngropat în miseria muncii pentru cojile de pane aruncate de liberalii nostri concetățeni, care sunt buni patrioți câtă vreme stau ei singuri la masa cea mare.

Și câți moșnegi scăpătați și câte văduve peritoare de foame stau astăzi plângându-se amarnic:

O! dacă nu l'ași fi dat la scoală că n'ar fi trebuit să-l înstrăinez!

O! dacă nu l'ași fi dat la scoală, că nu l'ași vede astăzi domn peritor de foame ci plugar harnic și mulțumit de soarta lui! Și unde s'au dus toți cei desmoșteniți, - unde au pribegit?!

O țară era, în care se puteau duce: țara, în care toți pribegii își găsec locul de adăpost, România. Aici se duce nemeșu secuui, după ce și-a risipit avere, aici sasul după-ce și-a perdut-o, aici neamțul scăpătat, aici bulgarul, serbul și greclul, când n'au din ce trăi: noi românii unde se mergem, când nu mai suntem tolerați în patria noastră?!

Ne chiamă oare cine-va să ne ducem în România?

Unul dintre noi nu trece hotarul fără ca să fie muștrat pentru pasul ce a făcut, și tot timpul cât stăm acolo, mereu suntem trimiși înapoi, ca să ne facem și noi datoria față cu patria noastră.

Miseria ne-a dus, miseria ne ține, imposibilitatea unei lucrări pacinice în patria noastră.

Căci avem și noi românii suflet, scim și noi să ne înduioșăm și așa numai din resfățare copilărească nu ne părăsim părinții, frații, rudele, toate relațiile scumpe ale copilăriei noastre, ci numai desnădăjduiți și cu inima frântă ne dăm în dragul soartei nehotărîte a celui pribegit, căci jale lăsăm în urma noastră și jale ne stă în cale.

Dar părinții nostri sunt părinții nostri și n'au purtat ani de-a rendul traista'n spinare, ca se îi trădăm în urmă, părăsind causa desvoltării naționale, în vederea căreia au muncit să ne crească.

Am fost crescuți ca se avem puțința de a apera drepturile neamului nostru cu aceea-și hotărâre ca părinții nostri, dar cu mai multă înțelegere.

Maghiarii ne-au pus alternativa: „Ha nem tetszik, menjem Oláhországba!”. Ne-am supus, care ne-am supus, eară cei ce n’au voit să se supue, pentru-că nu i-a iertat firea, s-au dus și sunt duși și poate că așteaptă timpul de a se pute întoarce.

Dacă este ceva, ce cuprinde cea mai hotărîtă condamnare a politicei urmate de guvernul Ungariei în timpul celor din urmă zece ani, aceasta e înainte de toate curentul de migrațiune ce s’a produs în acest timp spre România.

Despre aceasta în deosebi, cercurile guvernamentale maghiare ar trebui se tacă: rusinea aceasta ar trebui se caute a o ascunde.»

(va urma)

Marius Halmaghi

Sursa on-line:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2016-anul-cosbuc-iii-noi-din-saracia-noastra-ne-am-invrednicit-a-trimite-tineri-si-la-pesta-si-la-viena-ce-sa-ales-din-toti-acesti-tineri-113372.html>

În: *Tribuna*, 17 ianuarie 2016.

The screenshot shows the Tribuna.ro website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Arhiva', 'Anunturi online', 'Tribuna sporturilor', 'Publicitate', 'Redactia', and 'Tipotrib'. On the right, there are links for 'E-mail', 'Telefon', and 'Facebook'. The main header features the Tribuna logo and the slogan 'Dintotdeauna pentru totdeauna!'. Below this is a red navigation bar with categories: 'Eveniment', 'Actualitate', 'Stirile de pe strada mea', 'Sport', 'Cultura', 'Sanatate', 'Timp liber', 'Tribuna femeilor', and 'Descopera lumea'. The article content area displays the title '2016 - Anul COȘBUC (III): "Noi din sărăcia noastră ne-am învrednicit a trimite tineri și la Pesta și la Viena (...) Ce s'a ales din toți acești tineri!"' along with social media sharing options for Facebook (0), Twitter (0), and a generic share button (2). A search bar labeled 'Cautare' is also visible. At the bottom of the article preview, it shows the date '17.01.2016 23:24', the number of views '1118 vizualizari', and the number of comments '0 comentarii'.